

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

Lp Kristi Värk
Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 22.07.2026 nr 7-1/5509

Meie 13.08.2026 nr 2.3-4/26/2876-2

Arvamuse avaldamine eelnõule

Täname, et saatsite Andmekaitse Inspeksioonile (AKI) arvamuse avaldamiseks EL institutsioonide ja asutuste andmekaitsemääruse muudatused.

Andmekaitse Inspeksioon toetab Euroopa Komisjoni ettepanekut ühtlustada ja ajakohastada EL-i institutsioonide, organite ja asutuste andmekaitseraamistikku. Killustatuse vähendamine, õiguskindluse suurendamine ning järelevalve ühtlustamine on vajalikud ja proportsionaalsed eesmärgid.

AKI peab määruse kohaldamisala laiendamist Euroopa Prokuratuurile (EPPO) tervitatavaks. See muudatus kõrvaldab senise õigusliku killustatuse, mis tulenes EPPO eraldiseisvast andmekaitsekorra, ning tagab ühtse ja järjepideva raamistikku kõigi EL-i kriminaalõiguse ja õiguskaitse valdkonna asutuste jaoks.

Muudatus millega Euroopa Andmekaitseinspektori (EDPS-i) õigus määrata haldustrahve laieneb kasutatavate isikuandmete töötlemisele liidu organites ja asutustes on tervitatav, kuna see ühtlustab EUDPR-i kohaldamist, tugevdab järelevalve tõhusust ning tagab järjepidevuse EUDPR-i kohaldamisel.

Lisaks toetab AKI muudatust, millega täpsustatakse artiklis 78 „selgelt põhjendamatult või ülemäärases“ andmetega tutvumise taotluse mõistet. See muudatus on kooskõlas EL-i uuema kohtupraktikaga (C-526/24 *Brillen Rottler*, Euroopa Kohtu 19. märtsi 2026 otsus) ja digivaldkonna koondpaketi põhimõtetega, ning vähendab andmetöötlejate halduskoormust.

Ettepaneku lõikega 10 tahetakse andmetega seotud rikkumisest teatamise tähtaega pikendada 72 tunnilt 96 tunnile, ning tõsta teatamiskünnist. Ettepanekus on teavitamine nõutav üksnes juhul, kui rikkumine „võib tõenäoliselt kaasa tuua suure ohu füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele“. AKI palub Euroopa Komisjonilt täiendavaid selgitusi teatamise tähtaja muudatuse kohta. Kiire reageerimine andmetöötleja poolt on andmesubjektide õiguste kaitse seisukohalt võtmetähtsusega, mistõttu tähtaegade pikendamine vajab sisulist põhjendust.

Lõigetega 11 ja 12 tutvustatakse muudatusi andmete edastamisel kolmandatele riikidele. Toetame muudatusi, mis ühtlustavad rahvusvahelise edastamise raamistikku, täpsustavad kaitse piisavuse otsuste, asjakohaste kaitsemeetmete ja erandite kohaldamist, ning lisavad kiireloomulise juhu erandi (art 94(4)), mis võimaldab edastada andmeid ilma eelneva loata. Mis puudutab kiireloomulise juhu erandit, on see AKI poolt vastuvõetav kui seda kohaldatakse kitsalt ning vastavalt tingimustele, et edastamine on rangelt vajalik vastutava töötleja ülesannete täitmiseks, edastamine on dokumenteeritud, ning et EDPS-il on võimalik tagantjärei kontrollida edastamise seaduslikkust. Muudatusel on potentsiaal parandada õigusala koostööd EL-i organite ja kolmandate riikide asutuste vahel, eriti olukordades, kus koostööraamistikud puuduvad või on ebapiisavad.

Viimaseks täheldab AKI muudatust, millega lisatakse artikkel 95a(5), mis kohustab EDPSi jagama oma iga-aastast järelevalvearuannet riiklike järelevalveasutustega arvamuse avaldamiseks enne

aruande vastuvõtmist. AKI tervitab võimalust esitada EDPS-ile tähelepanekuid ja panustada EL-i tasandil järelvalve ühtlustamisse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Aari Helmela
Aari.Helmela@aki.ee
667 2709